

Bohoslužby 07. 02. 2021

Miesto žobráka je prázdne

Vzdych: „Túžobne som očakával Hospodina, sklonil sa ku mne a počul moje volanie o pomoc.³ Vytiahol ma z jamy hrôzy, z bahna a blata. Nohy mi postavil na skalú a spevňuje moje kroky. Do úst mi vkladá novú pieseň, chválospev na nášho Boha. Mnohí to uvidia, budú sa báť a dúfať v Hospodina“. Amen (Ž 40,2-4)

Pieseň: 164 – Zošli, Bože, Duchu svojho do zhromaždenia toho...

Vzdych: „Moja nádej sa upiera k tebe, zbav ma každej viny. Nevydávaj ma bláznovi na posmech. Zmlknem a neotvorím ústa, lebo ty konáš.“ Amen (Ž 39,8-10)

Suma evanjelia: Ježiš povedal: „Súdiť som prišiel na tento svet, aby tí, čo nevidia, videli, a tí, čo vidia, oslepli.“ Počuli to farizeji, ktorí boli pri ňom, a povedali mu: „Vari sme aj my slepí?“ Ježiš im odpovedal: „Keby ste boli slepí, nemali by ste hriech. Vy však hovoríte: ‚Vidíme,‘ a tak váš hriech zostáva.“ Amen (Jn 9,39-41)

Pieseň: 343 – Drahý Pane Ježišu, k Tebe sa vždy utiekam...

Vzdych: „Pane, predostrel som ti každé svoje želanie a moje vzdychanie nie je skryté pred tebou. Srdce sa mi prudko rozbúchalo. Sila ma opustila. A svetlo mojich očí? Aj to zhaslo... Hospodin, teba očakávam. Pán, môj Boh, ty mi odpovieš.“ Amen (Ž 38,10-11.16)

Lekcia: Jn 9,1-12

¹ Ako šiel, zbadal človeka slepého od narodenia. ² Jeho učeníci sa ho opýtali: „Rabbi, kto zhrešil, že sa narodil slepý? On, či jeho rodičia?“ ³ Ježiš odpovedal: „Ani on, ani jeho rodičia nezahrešili, ale stalo sa to preto, aby sa na ňom zjavili Božie skutky. ⁴ My musíme konať skutky toho, ktorý ma poslal, dokiaľ je deň; prichádza noc, keď nik nemôže pracovať. ⁵ Kým som na svete, som svetlo sveta.“ ⁶ Keď to povedal, napľul na zem, urobil zo sliny blato, potrel mu ním oči ⁷ a povedal mu: „Chod', umy sa v rybníku Siloe,“ čo v preklade znamená Poslaný. Odišiel teda, umyl sa a šiel vidiaci. ⁸ Susedia a tí, čo ho predtým vídali žobrať, povedali: „Nie je to ten, čo tu sedával a žobral?“ ⁹ Jedni vraveli: „Je to on!“ Druhí hovorili: „Nie je, ale mu je podobný.“ On sám povedal: „Ja som to!“ ¹⁰ Opýtali sa ho teda: „Ako to, že sa ti otvorili oči?“ ¹¹ On odpovedal: „Človek menom Ježiš urobil blato, potrel mi oči a povedal: ‚Chod' k Siloe a umy sa!‘ Šiel som teda, a keď som sa umyl, začal som vidieť.“ ¹² Opýtali sa ho: „Kde je ten človek?“ Odpovedal: „Neviem.“

Modlime sa:

Ďakujeme Ti, Pane Ježišu, že môžeme predstúpiť pred Teba v tejto chvíli, lebo Ty si prišiel medzi nás a pristupuješ k nám, do našich životov a zápasov svojím slovom. Prichádzame teda k Tebe v presvedčení, ako sme spievali: *všetko nájdem v Tebe len, netreba mi iného*. Ak Teba máme, máme všetko. Chválim Ťa za to, že *slepým vraciaš biely deň, podporuješ padlého*. Aj my sme často slepí uzrieť divy Tvojej

lásky, uzrieť to bohatstvo, ktorým nás obdarúvaš. Ale sme slepí aj na vlastne hriechy a viny, ako aj na osídla toho zvodcu a pokušiteľa, ktorý sponchybňuje správnosť Tvojho konania. Prosíme teda, aby si *nám osvietil dušu svetlom dňa*, aby nás *Tvoj hlas oslovil* – aby sme pochopili, akí jedineční a vzácni sme v Tvojich očiach, ako veľmi nás miluješ; oto viacej potrebujeme sa v tom uistiť, že nás obklopujú divné udalosti v spoločnosti a nič nie je tak, ako bolo a mnohými spôsobmi trpíme kvôli obmedzeniam a odlúčenosti. Prijmi nás preto do svojej blízkosti a daj, aby naša duša okriala, posilnila sa a vedela odolať pokušeniam chaosu a zúfania. Hľadáme teda s očakávaním na Teba, udeľ nám svoje požehnanie. *Amen*

Pieseň: 266 – Pod farchou hriechov klesol som, Tvoj hlas však oslovil ma v ňom...

Text: Jn 9,8

Susedia a tí, čo ho predtým vidali žobrať, povedali:

„Nie je to ten, čo tu sedával a žobral?“

Milí Bratia a milé Sestry!

Určite sa už všetkým z nás stalo, že sme na niekoho hľadeli a neboli sme si istí, či je to skutočne ten dotyčný, alebo len niekto, kto sa mu veľmi podobá. Niečo podobné zažili aj susedia a tí, čo poznali tohoto od narodenia slepeho človeka. Vedeli o ňom, poznali jeho stav, vidávali ho, že sedí na svojom mieste a žobre. Bola to ich denná skúsenosť. A teraz vidia takého istého človeka, lenže nesedí tam a nežobre – pretože vidí. Je to on? Je to možné? Alebo je to niekto iný, len sa mu tak veľmi podobá?

Čo vyvolalo tieto otázky a dohadovania, prečo táto neistota? Pretože sa niečo výrazne zmenilo. **Bratia a Sestry**, toto ma vždy na tomto príbehu fascinuje. Tento človek už nežobre, pretože nie je odkázaný na takéto zabezpečenie svojho živobytia. **Jeho miesto je prázdne.** Aká obrovská zmena! Všetko je na nepoznanie iné! Mocným zásahom Ježiša Krista. Pretože sa s ním stretol Ježiš, uzdravil ho, jeho život sa totálne zmenil, a je to bezpochybne poznať na ňom a vníma to celé jeho okolie. Totiž, keď Ježišova moc zasiahne v živote človeka, tak tam vykoná takú zmenu, ktorú nemožno nebaďať a nevšimnúť si. Otázne je len, že komu, alebo čomu túto zmenu ľudia pripisujú. Tu, pri tomto uzdravení sa stane realitou, čo Ježiš o ňom povedal: *„sa mu to stalo preto (totiž že sa narodil slepý), aby sa na ňom zjavili Božie skutky“.*

A to môže platiť a malo by platiť aj o nás. Vynára sa preto otázka: **či** je viditeľné na našom živote a do akej miery je badať v ňom, že nastala zmena, že Pán Ježiš Kristus nás svojím oslobodzujúcim slovom uzdravil, obnovil, splnomocnil k novému životu? **Či** sme opustili „to miesto žobrania“, staré zvyky a spôsoby, ktoré boli charakteristické na predchádzajúce obdobie bez Neho? Beda nám, ak sa o nás môže konštatovať, že sa nič nezmenilo a nie je vidno, že *staré veci pominuli a nastalo niečo nové!*

Ako k tejto zmene, čiže k uzdraveniu došlo v prípade tohoto človeka? Čítali sme o ňom, že bol od narodenia slepý. A v pokračovaní príbehu sa v 32. verši môžeme dočítať práve z úst uzdraveného, že „*Nikdy nebolo počuť, že by slepému od narodenia niekto otvoril oči.*“ Podľa svedectva evanjelistov Pán Ježiš uzdravil viacerých slepých, ale **jedine** pri tomto človeku je zdôraznené, že bol slepý od narodenia. Čiže bol to nezmeniteľný stav. Ale nie pre Ježiša Krista!

Milí Bratia a milé Sestry, väčšinou sa zvykneme pozastaviť počas rozoberania tohoto príbehu pri otázke učeníkov: „*Rabbi, kto zhrešil, že sa narodil slepý? On, či jeho rodičia?*“ Je to ukážkový ľudský prístup nielen Ježišovej doby, ale vôbec počas ľudskej histórie ku chorobe, biede, postihnutiu alebo k tragédiám. Človek hľadá za nimi vždy vinníka. A takéto udalosti považuje obyčajne za spravodlivý Boží trest, ktorý je následkom nejakého hriechu. Nemyslíme si, že my sme výnimkou, určite vieme sami seba nachytať, že nám napadnú takéto konštatovania, ktoré sú nemilostným súdením, zákonníctvom – a nimi vlastne odsudzujeme aj seba samých.

Dnes sa nechceme venovať v takej miere tomuto prístupu učeníkov ku slepému. Stačí, ak máme Ježišovu odpoveď, ktorá je tiež krátka. Ježiš nevenuje tomuto prístupu a zmýšľaniu žiadnu prednášku, ale jednoznačne **sa dištancuje** od takéhoto vnímania stavu úbohého. A to nielen slovom, keď odpovie: „*Ani on, ani jeho rodičia nezahrešili, ale stalo sa to preto, aby sa na ňom zjavili Božie skutky*“, – ale skutkom. Vlastným osobným zameraním sa na tohoto úbožiaka.

Bratia a Sestry, v tomto uzdravení je mimoriadne aj to, že oň **nikto neprosil**. Poznáme dobre príbehy, kedy postihnutý sám volal o pomoc a prosil o uzdravenie, inokedy prosil zaň niekto iný, alebo ho priniesli k Ježišovi. Tu však o ničom takom nepočuť. Snáď preto, že sa slepota od narodenia považovala za nezmeniteľnú? Avšak mnoho iných chorôb (napr. malomocenstvo) bolo podobných. Jednoducho nevieme prečo. Ale faktom je, že ani jeho okolie, ani sám slepý nevyhľadal Ježiša. Nikto neprosil o jeho uzdravenie. Iniciatíva vychádza celkom od Pána Ježiša. A v tom je obrovská zvesť.

Totíž poznáme veľa biblických veršov, ktoré vyslovene povzbudzujú a nabádajú človeka, aby volal, prosil, aby sa na Hospodina obrátil – a sú s nimi spojené aj rôzne zaslúbenia. Napr.: „*Vzývaj ma v deň súženia, ja Ťa zachránim a ty mi vzdáš úctu*“, (Ž 50,15) alebo: „*Proste a dostanete, hľadajte a nájdete, klopte a otvorí sa vám*“ (Mt 7,7).

Niekedy chce námahu vôbec niekoho presvedčiť, alebo človeku seba samého premôcť, aby skutočne úprimne a vytrvalo volal a vzýval meno Ježiša Krista. Je vtedy posilňujúce, keď sa môžeme odvolať na isté biblické výroky, ktoré nás v tom utvrdzujú a presvedčajú o tom, že je to **právo, ba až povinnosť** Božích dietok. Nie je to žiadna opovážlivosť; naopak: je nezodpovednosť, ak nežijeme s ponúknutou možnosťou a nevyužijeme ju, pretože to je potom znak našej ľahostajnosti alebo nedôvery.

Ale hľa, sú situácie, kedy to tak nefunguje. V tomto prípade nikto neprosí, nevolá, nedostáva žiadne povzbudenie. A koľkí žijú tak, že sa to neučili, nevideli, neskúšali, resp. ich k tomu nikto žiadnym spôsobom nevedol a nemajú pred sebou žiadne príklady, ktoré by boli pre nich povzbudivým svedectvom, aby naštartovali ich nádej v Pána. Avšak tento príbeh nám hovorí o tom, že ani aj takto **znevýhodnení Ľudia** nie sú stratení pre Božiu milosť. Nie sú vylúčení z možnosti spoznať Jeho uzdravujúcu lásku a oslobodzujúcu moc. Aj oni môžu **dostať šancu** – a to tak, že sám Ježiš k nim pristúpi a osloví ich, zahrnie ich do pôsobenia svojej moci.

Je zvláštne, že to začalo tak, že tento slepý sám preto nič neurobil. Dokonca, bol to akýsi nepriateľský útok, ktorý ho postavil do stredobodu pozornosti. Takmer podobne, ako to bolo pred tým so ženou, ktorú údajne prichytili pri cudzoložstve a chceli, aby Ježiš nad ňou vyriekol ortieľ. Ani ona neplánovala ani vo sne vyhľadať Ježiša, stala sa obeťou Jeho nepriateľov, ktorí ju mali za nástroj proti Ježišovi. Ale aké dobré, že ju tam priviedli, i keď nasilu – pretože tí muži síce neskôr zahanbene odišli, ona však zostala v strede, v centre Ježišovej pozornosti. A tak mohla počuť: *„Ani ja ťa neodsudzujem. Choď a odteraz už nehreš!“* (Jn 8,11) **Vďaka tým, ktorí plánovali niečo zlé a chceli aj jej ublížiť, sa jej dostalo najväčšej milosti.**

Náš človek sa dostane do pozornosti následkom nie veľmi láskyplnej otázky učeníkov. Predpokladáme, že on musel byť svedkom toho rozhovoru, ktorý líčil prípadný hriech jeho rodičov alebo jeho samého. Aké to muselo byť ponižujúce! Ako veľmi ho to mohlo znechutiť, že takto bezcitne o ňom zmýšľajú a rozprávajú! Dospelý človek, znevažovaný, zbavený všetkej dôstojnosti a hrdosti. Nevidí, ale zrejme má o to ostrejší sluch – a dobre počuje aj odtiene jednotlivých vyslovených viet.

A zrazu je tu niekto, kto nikoho neobviňuje. Kto nehľadá príčinu, ale cieľ. A čo je ešte prekvapivejšie, tento človek sa mu začne venovať. To, čo sa nám v našej kultúre zdá tak nechutné, bolo bežne praktizované ako liečiteľská metóda. A tým, že sa Ježiš dotýka očí slepého, že mu ich natiera blatom a potom posiela ho umyť si ich, tým mu jednoznačne dáva najavo, že sa dostal do Jeho ordinácie, že sa mu venuje ako jeho Liečiteľ. Nielen slovami, ale aj skutkom.

Bratia a Sestry, vieme, ako končí príbeh: slepý bude uzdravený, potom obviňovaný s Ježišom, keďže sa to všetko udialo v sobotu. Ak si príbeh dočítame, vidíme, ako jeho uzdravenie rozpoltilo spoločenstvo, dokonca ani jeho rodičia nemali odvahu sa k nemu priznať. On však počas útokov na Ježiša a potom už aj na vlastnú osobu, bude rásť vo viere a v poznaní Pána Ježiša. Ktorého prv má iba za akéhosi **človeka** (11.v.), neskôr **za proroka** (17.v.), napokon **za Syna človeka** (38.v.). Pretože nedostal iba zrak – vidiace oči, ale aj vieru – duchovný zrak, čo jeho protivníci nemali. On sa stal pred nimi vyznavačom Ježiša s plným presvedčením: *„...jedno viem, že som bol slepý a teraz vidím“.* (25.v.)

Vráťme sa však k začiatku – je z neho jednoznačné, že Ježišova moc nezáleží od nášho chcenia, Jeho konanie nie je podmienené našimi prosbami – inak povedané:

Ak by On nebol prišiel, ak by On nás nebol oslovil, ak by On nebol preukázal k nám milosrdenstvo, tak by sme zostali vo svojej stratenosti a v zatratení. Ale práve tým, že On nie je závislý vo svojom konaní na našich prosbách, modlitbách, vedomostiach a pod., môžeme mať rovnakú šancu pred Ním všetci. Bez výnimky. Lebo Ježiš Kristus koná z púhej milosti, z púhej lásky a nie pre naše nejaké zásluhy. Preto sa nikto nemusí odpísať a nie je odpísaný pred Ním. Odkaz Jeho kríža platí pre každého, kto Ho neodmietne, ale dovoľí Mu, aby sa mu venoval. *Amen*

Modlíme sa:

Pane Ježišu Kriste, ďakujem za vzácnu zvesť Tvojho slova. Ďakujeme, že sa nám dávaš i dnes poznať ako ten, ktorý neprišiel súdiť ale spasiť. A za naše spasenie si všetko vykonal tam na golgotskom kríži – veď my ani nemáme žiadne zásluhy a vôbec nič, čím by sme sa mohli pred Teba postaviť. Ďakujeme, že práve preto má pred Tebou každý človek takú istú šancu a nikto nie je znevýhodnený, Ty odmietaš prístup k ľuďom na základe zákonníctva, odsudzovania. A ďakujeme, že i naša bieda a bezmocnosť môže byť podkladom k tomu, aby si zjavil v nás svoje mocné skutky.

Chválim Ťa, že si nás oslovil a mohli sme prijať túto iniciatívu a dať sa zbaviť bremena, ktoré nás ťaží. Možno aj o nás platí: *Som slabý a tme napospas, nevidím Tvojej moci jas*. Ale ďakujeme, ak môže byť pravdou aj to, že: *Pod krížom ma uzrel Pán v biede, bez pomoci, láskou vyviedol ma sám z tej duchovnej noci*. Lebo tento zázrak sa nestal len vtedy raz, keď si uzdravil slepého od narodenia, ale ho konáš i dnes. A z biednych žobrákov sa môžeme stať Tvojimi vyznávačmi. Kiežby to bolo zjavné/viditeľné aj na našom živote, tá zmena, ktorú spôsobuje Tvoj vstup doň. Obdaruj nás teda duchom poslušnosti, aby si mohol dokončiť, čo si v nás začal.

Pane Ježišu, prosíme o Tvoju silu, moc a potešenie pre zarmútených. Toľkých vidíme trpieť nemocami, stratou blízkeho, iní sú ranení smrťou, ďalší sú zúfalí a nevidia žiadne východisko, alebo nevládu byť šikanovaní, ponížovaní a odstrčení. A môžeme pokračovať osobnými skúsenosťami... Pane, zmiluj sa, nech za každých okolností svieti to svetlo, ktoré usmerňuje náš zrak na Tvoj kríž a na fakt, že o nás vieš a nás miluješ. Nedovoľ, aby nás zamorila tma, daj nám hľadiť nielen na viditeľné veci, ale uzrieť duchovné večné hodnoty Tvojho kráľovstva. Uč nás týchto sa držať a vedieť sa odpútať od všetkého, čo by nás od Teba chcelo odlúčiť. *Amen*

Otče náš...

Požehnanie: „Daj mi, syn môj, svoje srdce, nech si tvoje oči obľúbia moje cesty..“ *Amen*
(Prísl 23,26)

Pieseň: 390 – Blízko kríža chovaj ma, Pane, spása moja...